

Intrarea tinerilor pe piața muncii

Intrarea tinerilor pe piața muncii

Chișinău, 2010

CUPRINSUL

1. Obiectivele anchetei.....	4
2. Concepte și definiții de bază	4
3. Rezultatele anchetei.....	8
3.1. Caracteristici generale.....	8
3.2. Relația cu sistemul educațional.....	8
3.3. Tranziția de la școală la activitatea profesională.....	11
3.4. Primul loc de muncă semnificativ.....	14
3.5. Activitatea profesională.....	15
3.6. Tinerii care nu lucrează și nu caută de lucru.....	18
4. Tabele	19
Tabelul 1. Distribuția persoanelor de 15-34 ani după nivelul de studii și participarea în activitatea economică.....	19
Tabelul 2. Distribuția persoanelor de 15-34 ani după nivelul de studii și categorii de vârstă	20
Tabelul 3. Distribuția persoanelor după nivelul de studii și relația cu sistemul educațional	21
Tabelul 4. Distribuția persoanelor tinere după sexe, medii, nivelul său de studii și cel al părinților....	21
Tabelul 5. Distribuția persoanelor care au părăsit sistemul educațional după motivele părăsirii	22
Tabelul 6. Distribuția persoanelor care nu au părăsit sistemul educațional, după sexe, medii și forma de instruire pe care o urmează.....	22
Tabelul 7. Distribuția persoanelor care au părăsit sistemul educațional după sexe, medii, relația cu piața muncii și nivelul de studii.....	22
Tabelul 8. Distribuția persoanelor care au părăsit sistemul educațional după nivelul de studii și categorii de vârstă.....	23
Tabelul 9 . Distribuția persoanelor, a căror perioadă de tranziție a durat până la trei luni, după sexe, medii, durata perioadei de tranziție și categorii de vârstă.....	23
Tabelul 10 . Distribuția persoanelor, a căror perioadă de tranziție a durat până la 3 luni, după sexe, medii, durata perioadei de tranziție și nivelul de studii	24
Tabelul 11. Distribuția persoanelor, a căror perioadă de tranziție a durat mai mult de trei luni, după sexe, medii, durata perioadei de tranziție și categorii de vârstă.....	25
Tabelul 12. Distribuția persoanelor, a căror perioadă de tranziție a durat mai mult de 3 luni, după sexe, medii, durata perioadei de tranziție și nivelul de studii	26
Tabelul 13. Distribuția persoanelor care avut un loc de muncă semnificativ după sexe, medii, nivel de studii și ocupații	27
Tabelul 14. Distribuția persoanelor care au încetat să lucreze la primul loc de muncă după sexe, medii și motivele plecării	27
Tabelul 15. Distribuția persoanelor care au încetat să lucreze la primul loc de muncă după sexe, medii, motivele plecării și categorii de vârstă.....	28
Tabelul 16. Distribuția persoanelor care au încercat să inițieze o afacere proprie după sexe, medii, categorii de vârstă și nivel de studii	29
Tabelul 17. Distribuția persoanelor ocupate după ocupația avută la primul loc de muncă și ocupația de la locul actual de muncă.....	29
Tabelul 18. Distribuția persoanelor care au încetat să lucreze la primul loc de muncă semnificativ după sexe, medii și durata aflării la acel loc de muncă	29

INTRAREA TINERILOR PE PIAȚA MUNCII

1. Obiectivele anchetei

Ancheta complementară *“Intrarea tinerilor pe piața muncii”* s-a realizat ca modul atașat la *“Ancheta forței de muncă în gospodărie”* în trimestrul II 2009.

Obiectivul principal al anchetei complementare este de a urmări tranziția de la școală la muncă a persoanelor în vârstă de 15-34 ani, durata perioadei de tranziție. Chestionarul conține, de asemenea, întrebări care vor permite elucidarea problemelor cu care se confruntă persoanele tinere la primul său loc de muncă, modalitatea de obținere a acestui loc de muncă, dacă au avut persoanele tinere un loc de muncă în perioada studiilor și din ce motive s-au încadrat în muncă în acea perioadă. Cercetarea va permite obținerea informațiilor despre impactul familiei asupra studiilor pe care le-au urmat tinerii și asupra trecerii lor de la studii la muncă, adică în ce măsură nivelul de instruire al părinților a influențat decizia tinerilor (a familiei) de a urma o anumită formă de instruire.

La proiectarea modulului s-au avut în vedere standardele și reglementările Uniunii Europene pentru asigurarea comparabilității internaționale.

2. Concepte și definiții de bază

Conceptele și definițiile utilizate în AFM sunt bazate pe metodologia Biroului Internațional al Muncii (BIM) de determinare a „forței curente de muncă”. Conceptul de bază al acestei metodologii este cel al activității economice, care a fost preluat din Sistemul Conturilor Naționale (SCN 93).

1. Activitatea economică este acea activitate care este efectuată cu scopul de a produce bunuri/servicii și care aduce venit (în bani și/sau în natură). Măsurarea populației active se bazează pe conceptul de activitate economică.

2. Populația activă din punct de vedere economic cuprinde toate persoanele care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii în timpul perioadei de referință, incluzând **populația ocupată și șomerii**.

3. Rata de activitate a populației – proporția populației active de 15 ani și peste în populația totală de aceeași categorie de vârstă.

Producerea de bunuri și servicii (în decursul unei perioade de timp bine determinată) include, conform Sistemului Conturilor Naționale și a Balanțelor ONU, producerea și prelucrarea produselor, fie pentru piață, fie pentru schimb sau consum personal. Încadrarea populației pe categorii după participarea la activitatea economică se efectuează conform principiului **priorității** ocupării față de șomaj și a șomajului față de inactivitate.

4. Populația ocupată cuprinde toate persoanele de 15 ani și peste, care au desfășurat o activitate economică sau socială producătoare de bunuri sau servicii de **cel puțin o oră** în perioada de referință (o săptămână), în scopul obținerii unor venituri sub formă de salarii, plată în natură sau alte beneficii.

În definirea populației ocupate s-a adoptat criteriul standard “de cel puțin o oră”, recomandat de Biroul Internațional al Muncii în scopul asigurării comparabilității datelor la nivel internațional, precum și din următoarele considerente:

- cuprinderea activităților desfășurate în timp redus, ocazionale sau sezoniere;
- definirea șomajului ca lipsă totală a muncii;
- evaluarea dimensiunilor subocupării forței de muncă.

În afara persoanelor aflate la lucru, care au un loc de muncă și care în cursul săptămânii de referință au lucrat ca salariați, ca lucrători pe cont propriu sau lucrători familiari neremunerați, se consideră persoane ocupate:

- persoanele temporar absente de la lucru în cursul săptămânii de referință, care își păstrează legătura formală cu locul de muncă, motivele de absență putând fi: concediul de odihnă, medical, de maternitate (în limita unei perioade prevăzute de lege), fără plată, de studii, pentru incapacitate de

muncă temporară, conflict de muncă sau grevă, cursuri de perfecționare sau profesionale, suspendarea temporară a lucrului datorită condițiilor meteorologice, conjuncturii economice nefavorabile, penuriei de materii prime sau energie, incidentelor tehnice;

- persoanele care, temporar sau pe o durată nedefinită, nu sunt remunerate, dar cărora nu li s-a desfășurat contractul de muncă;

- persoanele care au un loc de muncă (în regim de lucru complet sau parțial), aflate în căutarea altui loc de muncă;

- persoanele care în cursul săptămânii de referință au desfășurat o muncă oarecare, plătită sau aducătoare de venit, chiar dacă erau în curs de pregătire școlară obligatorie, erau la pensie sau beneficiau de pensie, erau înscrise la oficiile forței de muncă, primind sau nu ajutor de șomaj;

- lucrătorii familiari neremunerați, inclusiv cei temporar absenți în cursul săptămânii de referință;

- membrii forțelor armate (cadre active și militari în termen).

5. Rata de ocupare a populației – proporția populației ocupate de 15 ani și peste în populația totală de aceeași categorie de vârstă.

6. Întreprinderile sectorului informal sunt definite ca întreprinderi necorporative (fără statut juridic), care nu sunt înregistrate. Nu sunt parte componentă a sectorului informal persoanele angajate în gospodăriile particulare ale cetățenilor și persoanele ocupate cu producerea de bunuri agricole (în gospodăriile casnice) în exclusivitate pentru consumul propriu al gospodăriei¹.

7. Ocuparea în sectorul informal include toate persoanele care, indiferent de statutul lor profesional, în timpul perioadei de referință au fost ocupate în *întreprinderi* ce aparțin *sectorului informal*.

8. Ocuparea informală (*loc de muncă informal*) cuprinde persoanele ocupate care în perioada de referință erau în una din următoarele situații (conform statutului profesional), fie în activitatea (locul de muncă) principală, fie în cea secundară:

- 1) lucrători pe cont propriu sau patroni care lucrează în întreprinderile sectorului informal;
- 2) membri ai cooperativelor informale de producție;
- 3) ajutoari familiari angajați la întreprinderile sectorului formal sau la întreprinderile sectorului informal;
- 4) salariați angajați la întreprinderile sectorului formal, la întreprinderile sectorului informal sau în gospodăriile particulare ale cetățenilor, care satisfac cel puțin unul din criteriile de mai jos:
 - patronul nu plătește contribuțiile sociale pentru ei;
 - nu beneficiază de concediu anual plătit;
 - nu beneficiază, în caz de boală, de concediu medical plătit;
- 5) persoane ocupate cu producerea de produse agricole în gospodăriile casnice, în exclusivitate pentru consumul propriu, cu o durată a săptămânii de lucru de 20 de ore și mai mult.

9. Șomeri conform criteriilor BIM² sunt persoanele de 15 ani și peste, care în cursul perioadei de referință îndeplinesc **simultan** următoarele condiții:

- nu au un loc de muncă și nu desfășoară o activitate în scopul obținerii unor venituri;

- sunt în căutarea unui loc de muncă, utilizând în ultimele 4 săptămâni diverse metode pentru a-l găsi: înscrierea la oficiile forței de muncă sau la agenții particulare de plasare, demersuri pentru a începe o activitate pe cont propriu, publicarea de anunțuri și răspunsuri la anunțuri, apel la prieteni, rude, colegi, sindicate etc.;

- sunt disponibile să înceapă lucrul în următoarele 15 zile, dacă s-ar găsi imediat un loc de muncă.

¹ Gospodăriile care produc mărfuri agricole în întregime sau parțial pentru vânzare sau schimb fac parte din întreprinderile sectorului informal sau formal, în dependență de forma organizatorico-juridică și înregistrarea unității

² Biroul Internațional al Muncii

10. Rata șomajului – proporția șomerilor BIM în numărul populației active.

11. Statutul profesional³ reprezintă situația deținută de o persoană în funcție de modul de obținere a veniturilor prin activitatea exercitată și anume:

Salariat este considerată persoana care-și exercită activitatea în baza unui contract de muncă într-o unitate economică sau socială – indiferent de forma ei de proprietate – sau la persoane particulare, în schimbul unei remunerații sub formă de salariu, în bani sau în natură, sub formă de comision etc. Prin convenție cu acest statut au fost înregistrați și militarii în termen.

Patron este persoana care-și exercită ocupația (meseria) în propria unitate (întreprindere, agenție, atelier, magazin, birou, fermă etc.), pentru a cărei activitate are angajați unul sau mai mulți salariați permanenți.

Lucrător pe cont propriu este persoana care-și exercită activitatea în unitatea proprie sau într-o afacere individuală, fără a angaja vreun salariat permanent, fiind ajutat sau nu de membrii familiei neremunerați. Sunt încadrați la acest statut întreprinzătorii independenți (vânzătorii ambulante, meditații, taximetriștii particulari etc.), liber-profesioniștii (muzicanții ambulante, artiștii plastici, avocații), zilierii ocazionali, agricultorii individuali. Lucrătorul pe cont propriu poate avea salariați temporari.

Lucrător familial neremunerat este persoana care-și exercită activitatea într-o unitate economică familială condusă de un membru al familiei sau o rudă, pentru care nu primește remunerație sub formă de salariu sau plată în natură. Gospodăria țărănească este considerată o astfel de unitate. Dacă mai multe persoane dintr-o gospodărie lucrează în gospodăria agricolă proprie, una dintre acestea – de regulă, capul gospodăriei – este considerat lucrător pe cont propriu, iar ceilalți – lucrători familiari neremunerați.

Membru al unei cooperative este considerată persoana care a lucrat ca membru al unei cooperative, unde fiecare membru are drepturi egale la luarea deciziilor, soluționarea problemelor de producție/realizare etc.

12. Populația inactivă din punct de vedere economic cuprinde toate persoanele, indiferent de vârstă, care n-au lucrat cel puțin o oră și nu erau șomeri în perioada de referință.

Populația economic inactivă include următoarele categorii de populație:

- elevi sau studenți;
- pensionari (de toate categoriile);
- casnice (care desfășoară numai activități casnice în gospodărie);
- persoane întreținute de alte persoane ori de stat sau care se întrețin din alte venituri (chirii, dobânzi, rente etc.).

13. Nivelul de instruire

Superior (ISCED⁴ 5, 6) – cuprinde instruirea în instituții de învățământ superior (4-6 ani) – universități, academii, institute. Aici se includ și persoanele care au absolvit instituțiile de învățământ postuniversitar.

Mediu de specialitate (ISCED 4) – cuprinde instruirea în colegii. Aici se includ și persoanele care anterior au absolvit instituțiile medii de specialitate ("tehnicumuri", școli pedagogice, școli medicale, școli de iluminare culturală etc.).

Secundar profesional (ISCED 3) – cuprinde instruirea profesională calificată, de asemenea ridicarea calificării profesionale la cursurile de calificare și recalificare a muncitorilor calificați.

Liceal, mediu general (ISCED 3) – cuprinde instruirea medie (cl. X-XI) și liceală (cl. X-XII), aici se includ și persoanele care au absolvit fostele școli medii de 10 ani.

Gimnazial (ISCED 2) – cuprinde instruirea gimnazială (cl. V-IX), tot aici se includ și persoanele care au absolvit fostele școli medii incomplete de 7 sau 8 ani.

Primar sau fără școală primară (ISCED 1) – include instruirea în clasele I-IV.

³ Conform Clasificării Naționale referitoare la statutul profesional, armonizate cu ICSE (1993)

⁴ ISCED 1997– International Standard Classification of Education
(http://www.unesco.org/education/information/nfsunesco/doc/isced_1997.htm)

14. Forma de instruire urmată în ultimele 4 săptămâni

Școlară – se referă la elevii gimnaziilor, școlilor de cultură generală, liceelor, școlilor profesionale, colegiilor (de zi, seral sau cu frecvență redusă).

Universitară, postuniversitară – se referă la studenții înscriși la cursurile instituțiilor de învățământ superior (universități, academii etc.).

Formare profesională – se referă la persoanele care urmează cursuri de perfecționare, calificare sau recalificare profesională.

15. „Părăsirea” sistemului educațional înseamnă absolvirea unui nivel de instruire (cu sau fără diplomă), abandon școlar, exmatriculare. Menținerea legăturilor formale cu instituția de învățământ în cazul întreruperii temporare a studiilor (serviciu militar obligator, boală, concediu la nașterea copilului, detenție) nu va fi considerată „părăsire”.

16. Loc de muncă semnificativ va fi considerat locul de muncă la care persoana a lucrat cel puțin 3 luni.

La repartizarea populației pe grupe de **ocupații** s-a utilizat Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova, armonizat cu Clasificatorul Internațional Standard al Ocupațiilor.

Gruparea populației după **ocupație** a avut în vedere funcția sau meseria efectiv exercitată a persoanelor active, prin ocupație înțelegându-se activitatea utilă, aducătoare de venit (în bani sau în natură) pe care o desfășoară o persoană într-o unitate economico-socială.

La repartizarea populației pe grupe de **activități** s-a utilizat Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei (CAEM), armonizat cu Clasificatorul din Economia Statelor Comunității Europene, NACE, rev. 1.1.

3. Rezultatele anchetei

3.1. Caracteristici generale

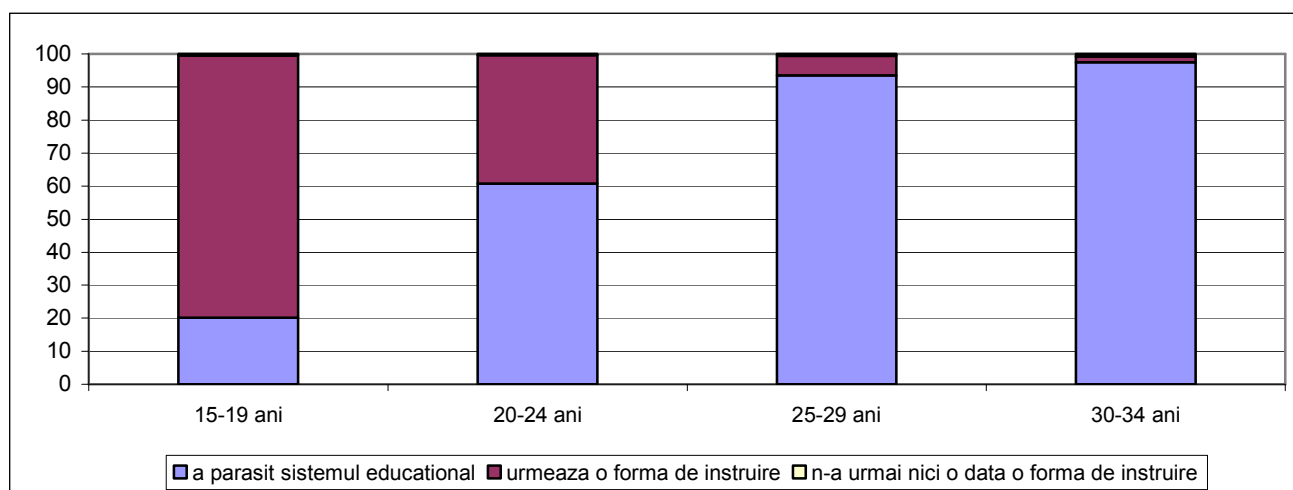
În trimestrul II 2009 au făcut obiectul anchetei complementare “Intrarea tinerilor pe piața muncii” 1118,7 mii persoane cu vârsta de 15-34 ani, dintre aceștia 50,3% erau bărbați, iar 57,4% locuiau în mediul rural. Analiza structurii pe grupe de vârstă evidențiază că proporția cea mai mare (58,5%) au deținut-o persoanele în vârstă de 15-24 ani. În rândul persoanelor de 15-34 ani 7% absolvisc școala primară, o treime aveau studii gimnaziale, 26% absolvisc liceul sau școala de cultură generală, 15% aveau o școală profesională, 6% absolvisc un colegiu, 13% erau persoane cu studii superioare.

3.2. Relația cu sistemul educațional

Aproximativ 711,1 mii (64%) din totalul persoanelor de 15-34 ani au părăsit sistemul formal de învățământ, adică nu urmau nici o formă de învățământ și, respectiv, 407,6 mii (36%) continuau studiile în cadrul sistemului educațional formal. Distribuția persoanelor care urmau o formă de instruire (nu părăsise sistemul de învățământ) a fost următoarea: 58,2% din totalul tinerilor de 15-34 ani frecventau gimnaziul, liceul sau o școală de cultură generală, școala profesională sau un colegiu, 38,2% învățau la o instituție superioară.

Distribuția respondenților (15-34 ani) în funcție de vârstă și de relația cu sistemul de învățământ relevă următorul fapt: din totalul persoanelor de 15-19 ani au părăsit sistemul educațional 20%, din categoria de vârstă 20-24 ani - 60%, din categoria de vârstă 24-34 ani - 95%. (Diagrama 1). Ponderea persoanelor care nu au urmat nici o dată o formă de învățământ constituie 2,2%. La 15-24 ani mai degrabă părăsesc sistemul de învățământ persoanele de sex masculin, iar la 25-34 ani - persoanele de sex feminin. O diferență semnificativă se observă și în distribuția după medii de reședință: persoanele din mediul rural părăsesc mai degrabă sistemul de învățământ în comparație cu persoanele din mediul urban.

Diagrama 1. Distribuția persoanelor după categorii de vârstă și după relația cu sistemul educațional

Din cei care au părăsit sistemul, cea mai mare parte, 629,3 mii (88,5%), o constituie persoanele care au absolvit o instituție de învățământ, fără a-și continua studiile, fie din motivul că nu și-au dorit lucrul acesta, fie că au absolvit o instituție de învățământ superior.

Restul de 81,8 mii (11,5%) părăsise sistemul de învățământ, motivul fiind altul decât *absolvirea*. Cota persoanelor de sex masculin care părăsise sistemul de învățământ fără a absolvi clasa/anul de studii

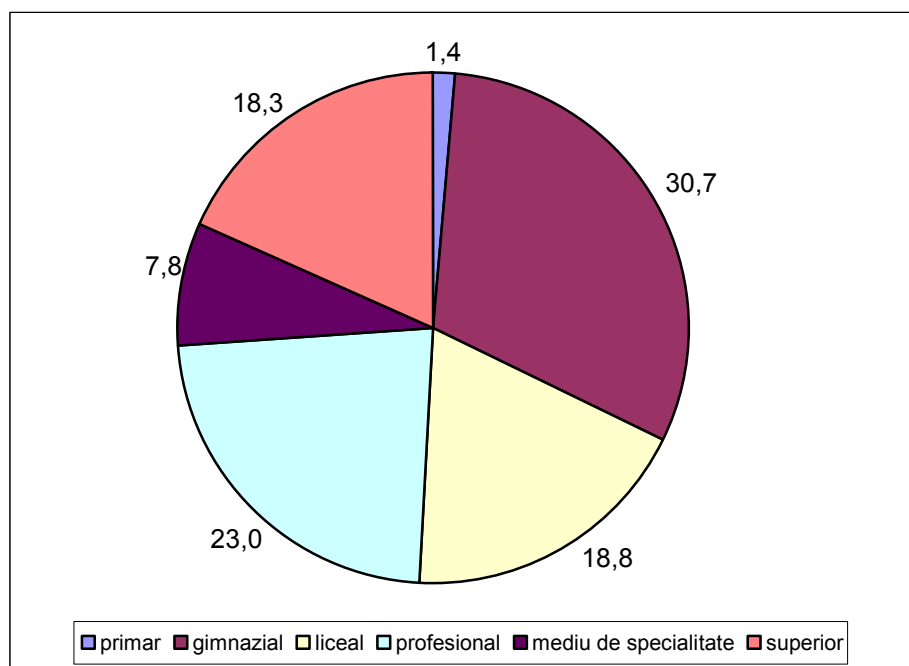
pe care-l urmau a constituit 12,2% și a celor de sex feminin – 10,8%. În repartizarea pe medii această cotă diferă semnificativ. În mediul urban ea a constituit 8% și în cel rural – 14%. Motivele principale pentru care tinerii au părăsit sistemul educațional au fost: a) dorința de a munci în țară (29%); b) dificultăți în finanțarea studiilor (20%); c) probleme personale/familiale (15%); dificultăți la învățatură (14%); plecarea la lucru peste hotare (12%).

Motivele de părăsire a sistemului educațional variază de la o perioadă la alta. Dacă în perioada 1987-1994 dorința de a munci a fost motiv de a părăsi sistemul de învățământ pentru 36,2% în timp ce în perioada 2007-2009 această pondere s-a micșorat până la 23,1%. Cota persoanelor care au părăsit sistemul de învățământ din cauza dificultăților de finanțare a studiilor a constituit 10,2% în perioada 1987-1994, către 2007-2009 ea se ridică la 27,9%.

Indiferent de perioada de timp, bărbații tineri nu și-au continuat studiile, în special, din cauza dorinței de a munci în țară (34%) sau peste hotare (16%), din cauza dificultăților în a însuși programul de studii (16%) și dificultăților de finanțare a studiilor (15%). Femeile tinere, în schimb, au fost nevoite să părăsească sistemul de învățământ, în cea mai mare parte, din cauza dificultăților în finanțarea studiilor (27%) și problemelor personale/familiale (26%).

În mediul urban factorii determinanți la părăsirea sistemului educațional au fost dorința de a lucra (44%), problemele familiale (18%), dificultăți în finanțarea studiilor (15,5%). În sate, aceiași factori contribuie la încetarea studiilor, însă cotele diferă față de mediul urban: 22,6% - dorința de a munci, 21,8% - dificultăți în finanțarea studiilor. Pentru tinerii din sate un motiv serios îl constituie și dificultățile în studiere (16,6%) în comparație cu tinerii din orașe (6,3%).

Diagrama 2. Distribuția persoanelor care au părăsit sistemul educațional după nivelul de studii

Vârsta medie, la care tinerii au părăsit sistemul educațional a fost de aproximativ 16 ani, fără diferențe semnificative pe sexe și medii de reședință. Totodată, această vârstă a crescut de la 15 ani în perioada 1987-1997 la 18 ani în perioada 2007-2009.

Vârsta medie a tinerilor, care au părăsit sistemul educațional în rezultatul absolvirii unei instituții de învățământ, a fost de 18 ani. Nu au fost înregistrate diferențe semnificative pe sexe. În schimb, aceste diferențe se observă pe mediile de rezidență. În orașe vârsta medie a fost de 20 ani, iar la sate de 17 ani, astfel tinerii de la sate studiază, în medie, cu 2-3 ani mai puțin decât cei de la oraș.

Prin urmare, există diferențe semnificative pe medii în distribuția tinerilor după cel mai înalt nivel de instruire atins, atât de cei care au absolvit, cât și de cei care nu au absolvit studiile. Dacă cota

persoanelor din mediul urban care au părăsit sistemul educațional, având studii superioare constituie 36,4%, a celor din mediul rural – doar 9,4%.

În ceea ce privește dimensiunea de gen, ponderea persoanelor tinere care au absolvit o instituție de învățământ superior este mai mare pentru persoanele de sex feminin 24,1% în comparație cu cele de sex masculin (17,5%)

Distribuția după nivelul de instruire a persoanelor care au absolvit un nivel de educație și au *părăsit sistemul de învățământ fără intenția de a continua studiile* relevă următoarele:

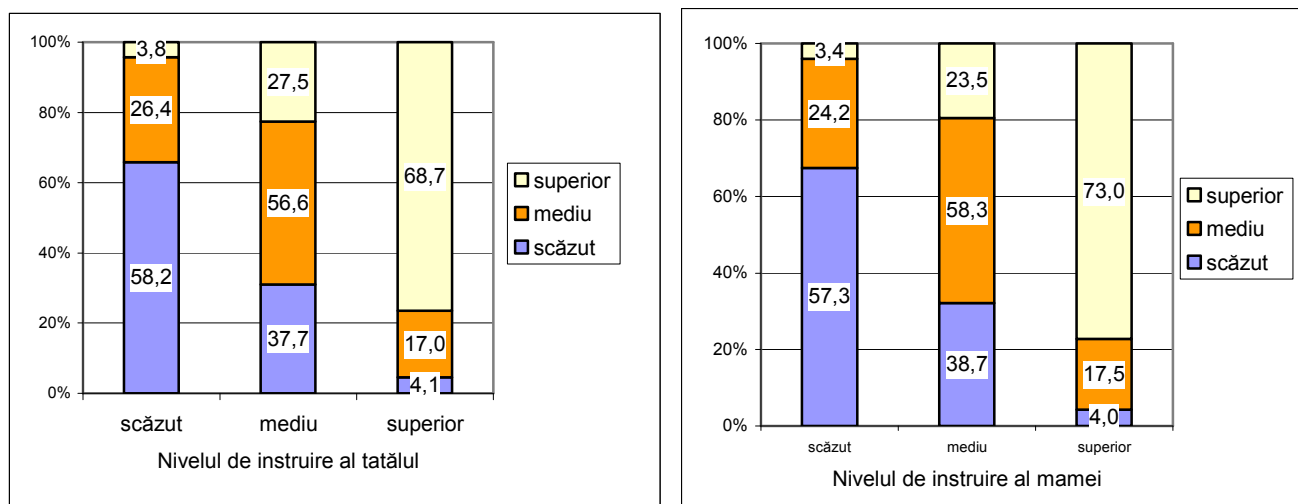
- aproape 30% au absolvit gimnaziul. Marea lor majoritate (84%) erau din mediul rural. Tinerii de sex masculin au constituit 56,7%;
- fiecare a patra persoană a absolvit o școală profesională. Trei din cinci din totalul acestora erau din mediul rural. În repartizarea pe sexe aceeași cotă le-a revenit și tinerilor de sex masculin;
- o cincime au absolvit o instituție de învățământ superior. Circa trei pătrimi din ele aveau reședință în localități urbane. Persoanele de sex feminin au deținut 56% în comparație cu cele de sex masculin;

Repartizarea după nivelul de instruire a persoanelor care doreau să-și continue studiile, însă din diferite motive au *părăsit sistemul educațional* reflectă următoarele:

- ponderea cea mai mare (40,8%) o dețin persoanele pentru care gimnaziul era cel mai înalt nivel de studii. În mediul rural aceste persoane constituie aproape jumătate din totalul persoanelor care nu și-au continuat studiile (46,5%);
- persoanele cu studii liceale sau medii de cultură generală constituie circa 30%. Din totalul lor circa două treimi (63%) erau din sate. Aceste rezultate reflectă faptul că cu cât este mai jos nivelul de instruire absolvit cu atât este mai mare ponderea celor care rămân cu acest nivel de studii, fără a-și continua studiile, din diferite motive.

Un alt factor care ar putea explica decizia și modul de părăsire a sistemului de învățământ este nivelul de instruire al părinților. Diagramele de mai jos reflectă existența corelației dintre nivelul de instruire al copiilor cu cel al părinților.

Diagrama 3. Distribuția nivelului de instruire⁵ al tinerilor care au părăsit sistemul educațional, în dependență de nivelul de instruire al părinților

Coeficientul **gamma** (dezvoltat de Goodman și Kruskal), care a fost utilizat pentru a măsura gradul de corelare dintre nivelul de instruire al tinerilor de 15-34 ani care au părăsit sistemul educațional și cel al părinților reflectă următoarele: valoarea coeficientului este de 0,67 pentru nivelul de instruire al tatălui

⁵ **Scăzut** – primar, gimnazial; **Mediu** – liceal/școală, mediu profesional, colegiu; **Superior** – universitar, postuniversitar

și 0,69 pentru cel al mamei. Valorile acestui coeficient au următoarea interpretare: în medie, pentru orice tânăr, nivelul maxim de instruire pe care l-a atins, a depins, în proporție de 67% de nivelul maxim atins de tatăl său sau în proporție de 69%, de nivelul maxim atins de mama sa.

Tabelul 1. Evoluția coeficientului *gamma* în funcție de perioada în care tinerii au părăsit sistemul educațional

	1987-1994	1995 - 1999	2000 - 2004	2005 - 2006	2007 - 2009
Coeficientul <i>gamma</i> în funcție de nivelul de instruire al tatălui	0,55	0,63	0,65	0,72	0,67
Coeficientul <i>gamma</i> în funcție de nivelul de instruire al mamei	0,63	0,60	0,69	0,70	0,71

Din tabelul de mai sus se observă că valoarea acestui indicator este în creștere, adică nivelul de instruire al tinerilor este tot mai mult influențat de nivelul de instruire al părinților.

Analiza valorii coeficientului *gamma* în funcție de sexe relevă faptul, că nivelul de instruire al tatălui are o influență mai mare asupra nivelului de instruire al fiului, decât al fiicei (0,70 față de 0,64), iar cel al mamei influențează mai mult pe cel al fiicei (0,71 față de 0,68) (Tabelul 2). Cu toate acestea nu sunt înregistrate deosebiri semnificative ale acestui indicator în distribuția pe sexe. Diferența este semnificativă la coeficienții *gamma* calculați pentru mediul urban și rural.

Tabelul 2. Distribuția coeficientului *gamma* după sexe și medii

	Bărbați	Femei	Urban	Rural
Coeficientul <i>gamma</i> în funcție de nivelul de instruire al tatălui	0,70	0,64	0,75	0,46
Coeficientul <i>gamma</i> în funcție de nivelul de instruire al mamei	0,68	0,71	0,77	0,50

3.3. Tranziția de la școală la activitatea profesională

După părăsirea sistemului educațional, majoritatea tinerilor (62% sau 442,8 mii pers.) au avut un loc de muncă semnificativ. Tinerii din orașe au reușit într-o proporție mai mare să găsească un loc de muncă semnificativ, decât cei din sate (75% față de 54%). În distribuția pe sexe diferența este mai puțin semnificativă: 61% pentru bărbați și 64% pentru femei. Ponderea persoanelor care la momentul interviului lucrau la același loc de muncă constituie 39%. Astfel, marea majoritate reușise să părăsească primul loc de muncă semnificativ. Mai bine de o pătrime au părăsit primul loc de muncă din cauza *câștigurilor mici*, 17,7% au plecat la muncă peste hotare, 17,3% - din cauza *responsabilităților familiale*, 11,7% s-au angajat la un loc de muncă mai avantajos, 11,1% - din cauza *reducerii de personal sau a desființării unității* în care lucrau.

După părăsirea sistemului educațional și până la primul loc de muncă semnificativ mai mult de jumătate din tineri (57%) nu aveau un loc de muncă și î-l căutau activ, 22% au avut un loc de muncă îndată după părăsirea sistemului educațional, 16% nu aveau un loc de muncă și nici nu-l căutau, 5% au avut un loc de muncă la care au lucrat mai puțin de 3 luni.

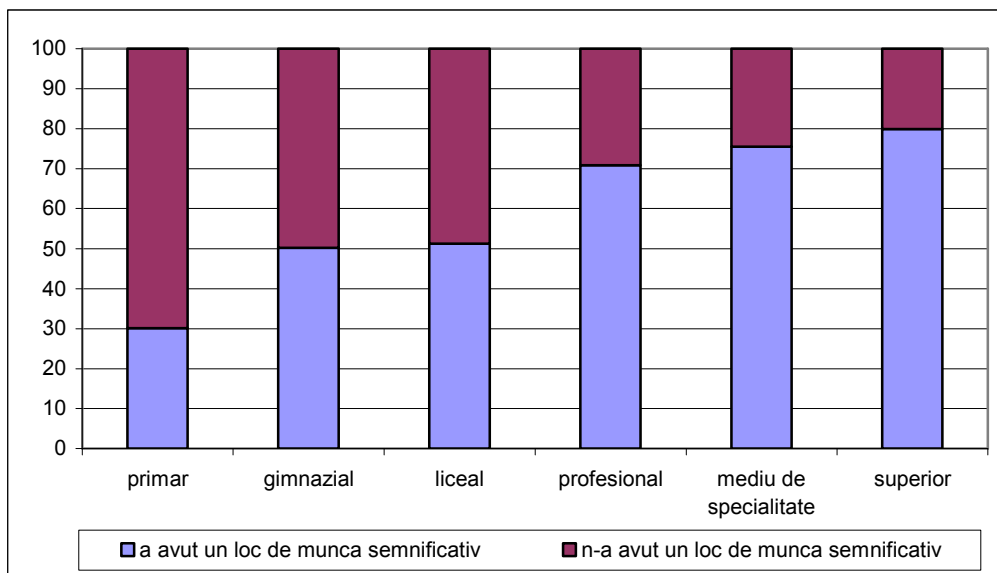
Din totalul persoanelor care nu căutau un loc de muncă 41% aveau responsabilitățile familiale, 28% au plecat la lucru peste hotare, 14% nu doreau să lucreze.

Pentru 60% tranziția de la învățătură la muncă a fost relativ scurtă - până la 3 luni. Ponderea persoanelor care s-au încadrat în acest interval de timp a fost mai mare (52%) pentru persoanele din mediul rural față de cele din mediul urban. Deosebiri semnificative pe sexe nu s-au înregistrat. O treime

din totalul acestor persoane au avut un loc de muncă semnificativ până la părăsirea sistemului educațional sau exact îndată după părăsire.

Din analiza datelor rezultă, că șansa de a găsi un loc de muncă după părăsirea sistemului educațional este în funcție de nivelul de studii. Cu cât nivelul de studii este mai înalt cu atât ponderea persoanelor care au avut un loc de muncă după părăsirea sistemului educațional este mai mare (*Diagrama 4*).

Diagrama 4. Distribuția persoanelor care au părăsit sistemul de învățământ după nivelul de instruire și relația cu piața forței de muncă

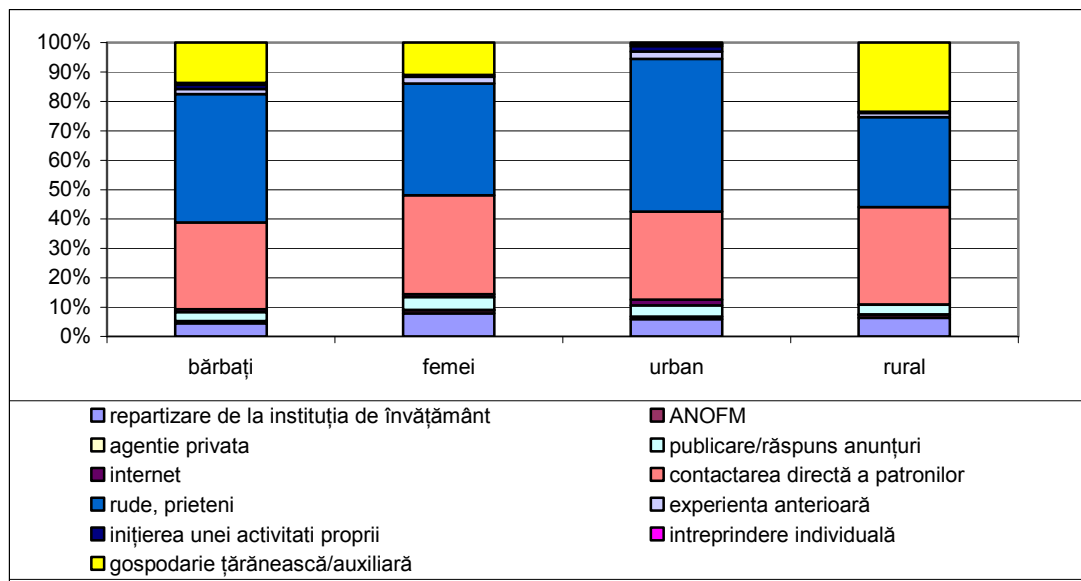

Pentru tinerii care au absolvit o instituție de învățământ superior, într-o proporție mai mare, intrarea pe piața muncii a fost cu mai puține dificultăți. Din totalul persoanelor care au fost repartizați de la instituția de învățământ 48% erau cu studii superioare. Trei pătrimi din cei care au folosit *internet*-ul de asemenea erau cu studii superioare. Din ei doar 0,8% au început activitatea de muncă în gospodăria țărănească/auxiliară, în comparație cu 38% pentru tinerii cu studii primare și secundare.

Pentru fiecare al cincilea tânăr (22%) care a avut un loc de muncă semnificativ, tranziția de la studii la muncă a avut loc, practic, instantaneu, acesta având deja un loc de muncă din timpul studiilor sau obținându-l foarte repede. Alte 5% din tineri au avut un loc de muncă la care au lucrat mai puțin de 3 luni. Cea mai mare parte a tinerilor (57%), însă, a trecut prin faza de șomaj, căutând activ primul loc de muncă. Aproximativ 5% din tineri, înainte de a găsi un loc semnificativ de muncă în țară, au lucrat un timp peste hotare. Ceilalți tineri, din diferite motive nu au căutat activ de lucru .

Majoritatea tinerilor au găsit primul loc semnificativ de muncă prin *intermediul rudelor/prietenilor* (41%), metodă utilizată cel mai mult în mediul urban (51,8%) și prin *contactarea directă a patronilor/persoanelor responsabile pentru angajare* (32%). Ultima metodă este utilizată în proporție egală atât de persoanele de sex feminin, cât și de cele din localități rurale (*Diagrama 5*).

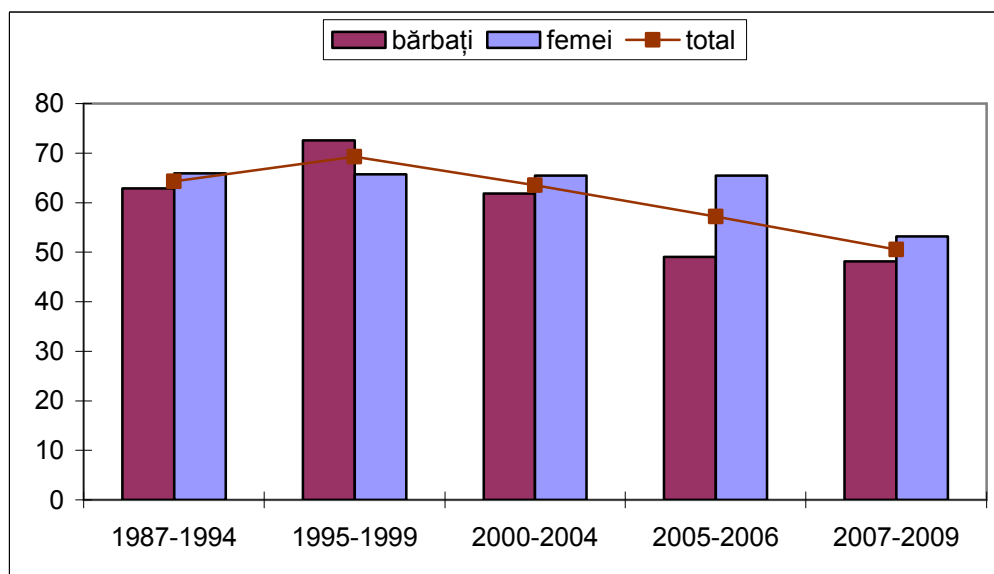
Diagrama 5. Distribuția persoanelor după sexe, medii și metodele de obținere a primului loc de muncă

În medie, în cazul tinerilor care au căutat activ de lucru, de la momentul părăsirii sistemului de învățământ și până la găsirea primului loc semnificativ de lucru, au trecut 12 de luni. Tinerii din orașe au avut nevoie de mai puțin timp decât cei din sate (9 luni față de 14).

În ultimii 20 de ani, ponderea tinerilor care au reușit să găsească un loc semnificativ de muncă, după părăsirea sistemului educațional, a fost în scădere, în special pentru bărbați (Diagrama 6).

Diagrama 6. Evoluția persoanelor care au avut un loc de muncă semnificativ după părăsirea sistemului de învățământ după sexe

Din cele 268,3 mii de tineri (38%) care nu au găsit un loc de muncă semnificativ după părăsirea sistemului educațional, mai bine de o treime (36,6%) aveau vârsta între 20-24 ani, iar circa 30% aveau

vârsta cuprinsă între 25-29 ani. Aproape trei sferturi din ele sunt din mediul rural (73%). Persoanele cu nivel de instruire scăzut au constituit 43%, iar cele cu nivel mediu - 47%.

3.4. Primul loc de muncă semnificativ

La primul loc de muncă semnificativ marea majoritate a tinerilor au avut statut de salariat (83%). Lucrători pe cont propriu au fost 11%, iar 6 % și-au ajutat părinții în afacerea proprie, în gospodăria țărănească sau în gospodăria auxiliară.

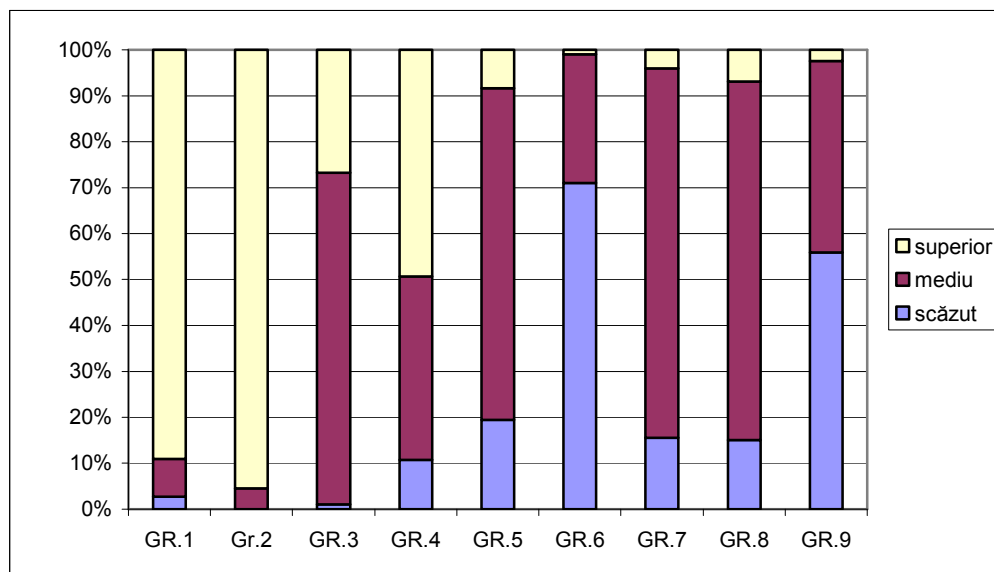
Nouă persoane din zece au fost angajați în baza contractelor pe o perioadă nedeterminată, practic toți salariații au avut program complet de lucru (97%).

Distribuția persoanelor după ocupații la primul loc de muncă semnificativ reflectă faptul că fiecare a patra persoană a fost muncitor calificat, iar fiecare a cincia persoană a fost muncitor necalificat. Lucrătorii în servicii, gospodăria comunală, comerț au constituit 17,6%, specialiștii cu nivel superior de calificare - 14%.

Din totalul persoanelor cu studii superioare 70% au fost angajați ca specialiști cu nivel superior de calificare sau ca conducători de diferite niveluri (*Diagrama 7*).

În distribuția după ocupații femeile predomină în grupa specialiștilor cu nivel superior de calificare (62,5%), specialiștilor cu nivel mediu de calificare (69,3%), funcționarilor administrativi (78,6%) și a lucrătorilor în servicii, gospodăria comunală și comerț (76,9%).

Diagrama 7. Distribuția persoanelor după nivelul de studii și ocupația la primul loc de muncă

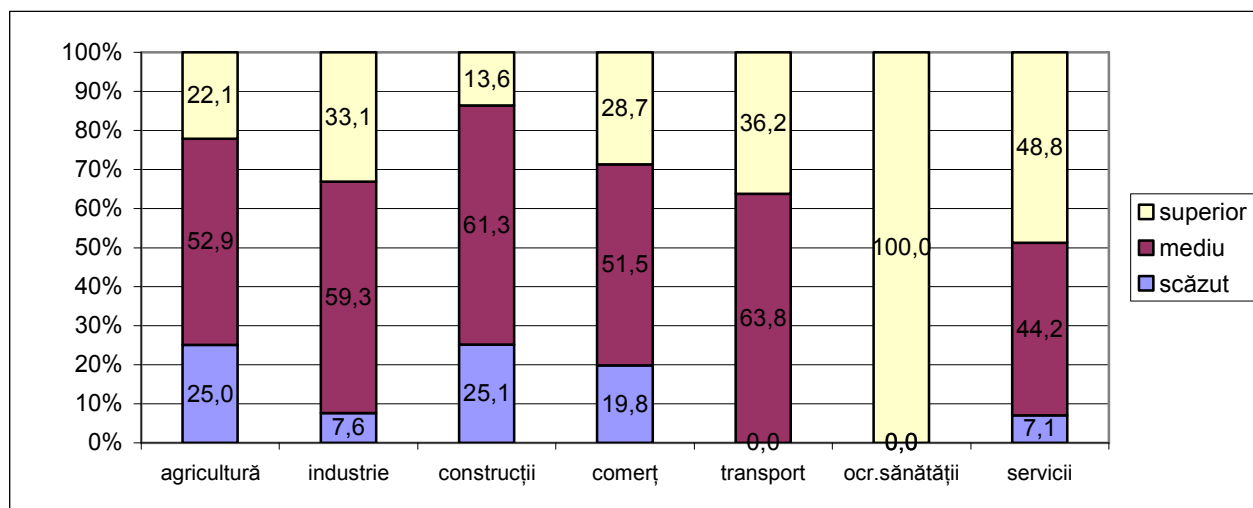
Marea majoritate a tinerilor nu s-au confruntat cu dificultăți la primul loc de muncă semnificativ (73%). Ponderea persoanelor care au avut dificultăți la primul loc de muncă a constituit 27%. Printre tinerii care s-au confruntat cu dificultăți fiecare al doilea avea un nivel de instruire mediu, fiecare al treilea - nivel de instruire superior și fiecare al cincilea avea un nivel de instruire scăzut. Cea mai răspândită dificultate (64,2%) a fost lipsa deprinderilor practice, 14% din persoane au avut probleme de comunicare cu colegii, de acomodare în colectiv. Mai bine de 22% din persoane au declarat că au avut o pregătire insuficientă sau nu corespundea cerințelor sau aveau posibilități limitate de dezvoltare profesională sau promovare. Problema pregătirii insuficiente/necorespunzătoare a fost caracteristică mai mult tinerilor cu studii de nivel mediu (53,4%) și scăzut (31%). Mai bine de jumătate din totalul

persoanelor care au avut *posibilități limitate de dezvoltare profesională sau promovare* erau persoane cu studii superioare.

În perioada studiilor circa 8% din totalul tinerilor au și lucrat. Două treimi din ei au avut un loc de muncă în afara sistemului educațional, o treime au lucrat în cadrul programului de educație. Unul din motivele principale pentru care tinerii au lucrat a fost *necesitatea de a se întreține* (43%). Pentru fiecare al cincilea tânăr motivul principal a fost fie *câștigul banilor de buzunar*, fie de a avea *experiență de muncă*.

Circa 32 mii din respondenți au declarat că au încercat să inițieze o afacere proprie. La momentul cercetării marea majoritate din ei părăsise sistemul educațional. Doar 7% din ei urmau o formă de învățământ. Cota persoanelor cu nivelul de studii mediu a fost de 54%, a celor cu studii superioare – 30% (Diagrama 8).

Diagrama 8. Distribuția persoanelor care au încercat să inițieze o afacere proprie după nivelul de studii și activitatea economică

3.5. Activitatea profesională

În trimestrul II al anului 2009, din numărul total de tineri 377,6 mii (32%) aveau un loc de muncă, 43,1 mii (4%) erau șomeri, iar 747,1 mii (64%) nu aveau de lucru și nici nu căutau un loc de muncă. Din ultima categorie de tineri, 20% (147,2 mii pers.) se aflau la lucru peste hotare.

Rata de activitate pentru grupa de vârstă 15-34 ani a înregistrat valoarea de 35,9% (față de 43,1% total populație de 15 ani și peste), rata de ocupare – 32,2% (% pentru total populație ocupată), rata șomajului – 10,2% (față de % pentru total populație de 15 ani și peste).

Unu din patru tineri (24%) care au părăsit sistemul educațional continua să lucreze la primul loc de muncă semnificativ, unu din trei (38%) a găsit un alt loc de muncă, iar 7 la sută lucrau în altă țară.

În medie, tinerii care au părăsit primul loc de muncă, au lucrat la acel loc de muncă aproximativ 3 ani (32 de luni). Nu există diferențe semnificative pe sexe, medii de reședință sau nivel de instruire.

Tinerii care continuau să lucreze la primul serviciu, aveau o vechime în muncă în jur de 5 ani și jumătate (64 de luni). Din cei care nu au avut un loc de muncă semnificativ după părăsirea sistemului educațional (268,3 mii), 16% au găsit un loc de muncă în țară (la care, însă, au lucrat mai puțin de 3 luni), iar 31% au găsit un loc de muncă peste hotare. În căutarea unui loc de muncă erau 7% din acești tineri.

Din totalul tinerilor (401,7 mii) care nu au părăsit sistemul educațional 5% îmbinau studiile cu munca.

Bărbații tineri care au părăsit sistemul educațional, într-o proporție mai mare decât femeile aveau un loc de muncă (în țară sau peste hotare). Același lucru se observă și în cazul tinerilor cu studii superioare, în comparație cu cei care aveau studii de nivel mediu și scăzut.

Tabelul 3. Distribuția persoanelor după relația cu piața forței de muncă, după sexe, medii, nivel de instruire și experiența de muncă

	Total	Aveau un loc de muncă în țară	Se aflau la lucru peste hotare	Șomeri	Nu lucrau, nu căutau de lucru
Total	100	47,8	18,3	5,6	28,4
Sexe					
Bărbați	100	50,2	23,3	7,0	19,5
Femei	100	45,1	12,9	3,9	38,1
Mediu					
Urban	100	55,3	11,1	6,5	27,2
Rural	100	42,7	23,2	4,9	29,2
Nivel de instruire					
Scăzut	100	41,1	18,7	4,7	35,5
Mediu	100	45,9	21,0	5,6	27,6
Superior	100	64,7	10,4	6,9	18,1
Combinarea studiilor cu munca					
Tineri care au lucrat în timpul studiilor	100	45,9	19,2	5,7	29,3
Tineri care doar au studiat	100	69,6	8,3	4,2	17,9
Experiența de muncă					
Tineri care au avut un loc semnificativ de muncă după părăsirea sistemului educațional	100	67,3	10,5	4,5	17,7
Tineri care nu au avut un loc semnificativ de muncă după părăsirea sistemului educațional	100	15,5	31,1	7,3	46,0

Datele din tabelul de mai sus indică clar faptul că tinerii, care îndată după părăsirea sistemului de învățământ, găsesc un loc de muncă, la care lucrează cel puțin 3 luni (acumulând experiență), au șanse mai mari de a rămâne în continuare în câmpul muncii (chiar dacă părăsesc primul loc de muncă).

La momentul realizării cercetării, 75% din tinerii ocupați aveau statut de salariat, iar 21% statut de lucrător pe cont propriu.

Majoritatea tinerilor care au avut un loc de muncă semnificativ după părăsirea sistemului de învățământ și lucrau în țară, au continuat să exercite aceleași ocupații, pe care la aveau la primul loc de muncă (75%). Cele mai importante schimbări în structura după ocupații au avut loc în categoria tinerilor care la primul loc de muncă erau funcționari administrativi: 27% din ei ulterior au ocupat funcții care cer un nivel superior de calificare și funcții de conducere, iar 7% au devenit lucrători în servicii și comerț.

Din totalul tinerilor care la primul loc de muncă aveau ocupația de muncitori necalificați, circa 11% au devenit muncitori, 9,2% - lucrători calificați în agricultură, iar 7,5% au devenit lucrători în servicii și comerț.

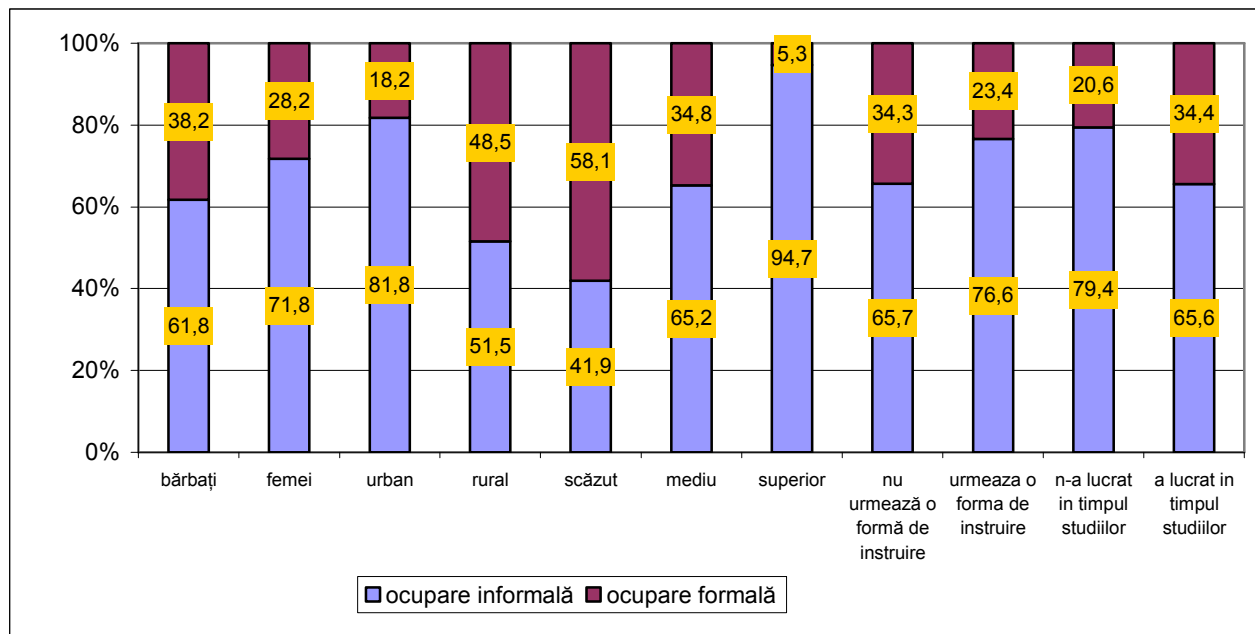
În cazul tinerilor care în tr. II 2009 continuau să lucreze la primul loc de muncă semnificativ, 98% au rămas în aceeași ocupație. Valoarea aceluiași indicator, calculată pentru tinerii care au plecat de la primul loc de muncă și au găsit altul, a fost de 47%.

De exemplu, dintre tinerii care la primul loc de muncă erau muncitorii necalificați și care au părăsit acel loc de muncă, găsind altul, 25% au devenit muncitori calificați, 12,1% - lucrători în agricultură, 19,5 - lucrători în servicii și comerț, 13,6% - au ocupat funcții de conducere sau lucrau ca specialiști cu nivel superior de calificare. În schimb, dintre tinerii, muncitori necalificați, care continuau să lucreze la primul loc de muncă doar 2,1% au trecut în categoria specialiștilor nivel superior de calificare sau a conducătorilor.

Principalele activități economice în care lucrau tinerii au fost *agricultura* (27%), *comerțul/serviciile hoteliere* (22%), *administrația publică, sănătatea, asistența socială* (17%), *industria* (13%).

Fiecare al treilea tânăr avea un loc de muncă informal. Un loc de muncă informal avea fiecare al doilea tânăr care părăsise sistemul educațional, iar din cei care aveau studii de nivel scăzut aveau un loc de muncă informal 58%. (Diagrama 9).

Diagrama 9. Distribuția persoanelor tinere după tipul locului de muncă, sexe, medii, nivel de studii, relația cu sistemul de educație, experiența de muncă din timpul studiilor

3.6. Tinerii care nu lucrează și nu caută de lucru

În trimestrul II 2009, un număr de 747,1 mii persoane din grupa de vârstă de 15-34 ani nu aveau un loc de muncă în țară și nici nu căutau de lucru. Din ei, 147,2 mii (20%) erau plecați la lucru peste hotare.

Din cei rămași în țară (600 mii), 3% ar fi dorit să lucreze, însă nu au căutat de lucru din diferite motive, principalul motiv fiind descurajarea (50%): tinerii nu mai credeau că pot găsi un loc de muncă, după mai multe încercări nereușite. Al doilea motiv, ca importanță, a fost îngrijirea familiei (în special, îngrijirea copiilor).

Cea mai mare parte (583,4 mii persoane), nu doreau să lucreze. 65% din ei urmau o formă de instruire. Din cauza responsabilităților familiale nu doreau să lucreze 16%, iar 8% se pregăteau să plece la lucru peste hotare, sau abia sosiseră de peste hotare.

Tabelul 4. Distribuția persoanelor care nu lucrează după motivele inactivității, după sexe și medii

	Bărbați	Femei	Urban	Rural	Total
Formă de instruire sau formare profesională	70,6	60,9	68,2	62,6	65,1
Responsabilități familiale	0,7	26,8	17,6	14,2	15,7
Plecarea peste hotare, la lucru/Sosire de peste hotare, de la lucru	12,6	4,4	6,7	8,8	7,9
Nedorința de a lucra	7,0	4,2	4,6	5,9	5,4
Alt motiv	9,1	3,7	2,8	8,5	6,0
Total	100	100	100	100	100

Motivele principale, pentru care tinerii nu au avut un loc de muncă semnificativ după părăsirea sistemului de învățământ, au fost responsabilitățile familiale (39%), plecarea la lucru peste hotare (24%) și nedorința de a lucra (19%).

Lucia SPOIALĂ
Director general

4. Tabele

Tabelul 1. Distribuția persoanelor de 15-34 ani după nivelul de studii și participarea în activitatea economică

%

Nivelul de instruire	Participarea în activitatea economică			
	Total	Ocupați	Șomeri	Inactivi
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
Primar	7,3	1,3	1,6	10,7
Gimnazial	32,6	24,8	25,8	36,9
Liceal	25,8	17,7	20,0	30,2
Profesional	15,4	23,6	26,2	10,7
Mediu special	6,0	8,6	4,4	4,7
Superior	13,0	24,1	22,0	6,8
Bărbați	100,0	100,0	100,0	100,0
Primar	8,2	1,3	2,4	12,7
Gimnazial	33,6	26,5	28,3	38,2
Liceal	24,6	17,8	21,7	28,8
Profesional	18,1	27,0	28,3	11,9
Mediu special	4,3	5,0	2,3	4,0
Superior	11,3	22,3	17,0	4,3
Femei	100,0	100,0	100,0	100,0
Primar	6,4	1,2	0,0	8,8
Gimnazial	31,6	22,7	21,1	35,8
Liceal	26,9	17,5	16,6	31,4
Profesional	12,7	19,3	22,1	9,6
Mediu special	7,7	13,0	8,5	5,4
Superior	14,7	26,4	31,7	9,0
Urban	100,0	100,0	100,0	100,0
Primar	5,1	0,6	2,4	8,0
Gimnazial	19,2	7,1	13,1	27,0
Liceal	31,0	19,7	22,9	38,4
Profesional	14,8	23,4	19,2	9,3
Mediu special	8,0	11,3	5,1	6,3
Superior	21,9	38,0	37,3	11,0
Rural	100,0	100,0	100,0	100,0
Primar	9,0	1,9	0,9	12,4
Gimnazial	42,8	41,7	36,8	43,6
Liceal	21,8	15,8	17,5	24,7
Profesional	15,9	23,7	32,2	11,6
Mediu special	4,4	6,0	3,8	3,7
Superior	6,2	10,9	8,9	4,0

Tabelul 2. Distribuția persoanelor de 15-34 ani după nivelul de studii și categorii de vârstă

%

Nivelul de instruire	Participarea în activitatea economică				
	Total	15-19 ani	20-24 ani	25-29 ani	30-34 ani
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Primar	7,3	21,9	1,7	1,9	1,5
Gimnazial	32,6	58,8	20,8	25,2	22,5
Liceal	25,8	14,4	44,8	18,8	20,9
Profesional	15,4	4,4	14,4	21,1	25,7
Mediu special	6,0	0,4	6,1	8,2	10,8
Superior	13,0	0,0	12,1	24,7	18,7
Bărbați	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Primar	8,2	23,7	2,1	2,7	1,6
Gimnazial	33,6	56,4	24,2	25,9	24,5
Liceal	24,6	14,5	41,9	18,4	18,8
Profesional	18,1	5,0	15,8	24,9	32,6
Mediu special	4,3	0,4	4,9	5,8	7,0
Superior	11,3	0,0	10,9	22,3	15,6
Femei	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Primar	6,4	20,0	1,3	1,2	1,4
Gimnazial	31,6	61,4	17,1	24,5	20,5
Liceal	26,9	14,2	48,0	19,2	23,0
Profesional	12,7	3,9	12,9	17,6	18,7
Mediu special	7,7	0,5	7,4	10,5	14,6
Superior	14,7	0,0	13,3	27,0	21,8
Urban	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Primar	5,1	20,9	0,9	0,8	0,8
Gimnazial	19,2	57,1	8,6	10,9	7,3
Liceal	31,0	21,1	54,4	19,7	19,9
Profesional	14,8	0,9	11,5	20,0	27,4
Mediu special	8,0	0,0	7,3	10,8	13,7
Superior	21,9	0,0	17,3	37,8	30,8
Rural	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Primar	9,0	22,4	2,4	3,1	2,2
Gimnazial	42,8	59,7	31,0	39,3	35,4
Liceal	21,8	11,0	36,9	17,9	21,6
Profesional	15,9	6,2	16,8	22,2	24,2
Mediu special	4,4	0,6	5,1	5,7	8,3
Superior	6,2	0,0	7,7	11,9	8,3

Tabelul 3. Distribuția persoanelor după nivelul de studii și relația cu sistemul educațional

	Persoane care au absolvit, fără intenția de a continua studiile					Persoane care au părăsit sistemul educațional din anumite motive				
	Total	Urban	Rural	Bărbați	Femei	Total	Urban	Rural	Bărbați	Femei
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Superior	20,7	36,4	9,4	17,5	24,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mediu de specialitate	8,4	11,7	6,0	5,5	11,4	3,2	5,0	2,4	2,2	4,4
Secundar profesional	24,0	23,0	24,7	27,3	20,4	15,5	22,2	12,9	15,4	15,7
Liceal; mediu general	17,4	17,5	17,4	17,3	17,6	29,4	38,6	25,8	27,2	32,2
Gimnazial	29,4	11,4	42,5	32,1	26,5	40,8	26,1	46,5	41,7	39,7
Primar sau fără școală primară	0,1	0,1	0,2	0,3	0,0	11,1	8,0	12,3	13,6	7,9

Tabelul 4. Distribuția persoanelor tinere după sexe, medii, nivelul său de studii și cel al părinților

	nivelul de studii al tatălui				nivelul de studii al mamei			
	total	superior	mediu	scăzut	total	superior	mediu	scăzut
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
superior	12,7	35,3	11,2	3,6	12,8	34,7	11,5	3,5
mediu	46,8	43,8	50,3	34,7	46,8	41,8	51,5	35,8
scăzut	40,5	20,9	38,5	61,7	40,4	23,5	37,1	60,7
Bărbați	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
superior	11,3	34,7	9,5	2,1	11,1	31,8	10,0	3,0
mediu	46,3	46,7	49,6	32,1	46,1	44,8	50,8	32,6
scăzut	42,4	18,5	40,9	65,7	42,8	23,4	39,3	64,4
Femei	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
superior	14,2	35,8	12,9	5,0	14,5	37,2	13,0	4,1
mediu	47,3	40,7	50,9	37,2	47,4	39,3	52,2	38,9
scăzut	38,5	23,5	36,2	57,8	38,1	23,5	34,8	57,0
Urban	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
superior	21,7	38,9	18,2	5,3	43,5	24,4	18,4	24,7
mediu	53,7	42,8	57,5	50,2	51,0	58,2	40,5	53,6
scăzut	24,6	18,3	24,4	44,4	5,5	17,3	41,1	21,7
Rural	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
superior	6,0	22,2	6,0	3,1	64,1	47,6	37,2	52,2
mediu	41,6	47,4	45,0	31,0	32,7	45,9	45,4	41,7
scăzut	52,3	30,4	49,1	65,9	3,1	6,6	17,4	6,2

Tabelul 5. Distribuția persoanelor care au părăsit sistemul educațional după motivele părăsirii

%

motivele părăsirii	perioada					
	total	1987 - 1994	1995 - 1999	2000 - 2004	2005 - 2006	2007 - 2009
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Dificultăți în finanțarea studiilor	20,1	10,2	12,2	27,5	24,4	27,9
Dificultăți în studiere	13,7	17,7	19,7	10,0	6,0	11,2
Dorința de a munci	28,7	36,2	24,7	30,5	29,6	23,1
Plecarea la lucru, peste hotare	12,0	3,0	9,7	13,8	15,3	20,4
Probleme personale sau familiale	14,8	18,7	19,5	8,8	17,2	11,7
Alte motive	10,7	14,2	14,2	9,4	7,5	5,8

Tabelul 6. Distribuția persoanelor care nu au părăsit sistemul educațional, după sexe, medii și forma de instruire pe care o urmează

%

		forma de instruire			
		scolară	universitară	post universitară	formare profesională
Total	100	57,9	38,0	2,4	1,7
Bărbați	100	58,6	37,2	2,2	2,0
Femei	100	57,2	38,7	2,6	1,5
Urban	100	43,4	51,8	3,3	1,4
Rural	100	70,6	25,9	1,6	2,0

Tabelul 7. Distribuția persoanelor care au părăsit sistemul educațional după sexe, medii, relația cu piața muncii și nivelul de studii

%

		nivelul de studii					
		primar	gimnazial	liceal	profesional	mediu de specialitate	superior
Total	a avut un loc de muncă semnificativ	30,2	50,2	51,3	70,9	75,5	79,9
	n-a avut un loc de muncă semnificativ	69,8	49,8	48,7	29,1	24,5	20,1
Bărbați	a avut un loc de muncă semnificativ	25,8	51,0	49,2	70,5	69,7	82,4
	n-a avut un loc de muncă semnificativ	74,2	49,0	50,8	29,5	30,3	17,6
Femei	a avut un loc de muncă semnificativ	40,7	49,1	53,5	71,5	78,6	77,9
	n-a avut un loc de muncă semnificativ	59,3	50,9	46,5	28,5	21,4	22,1
Urban	a avut un loc de muncă semnificativ	54,5	60,3	82,3	81,1	84,0	74,8
	n-a avut un loc de muncă semnificativ	45,5	39,7	17,7	18,9	16,0	25,2
Rural	a avut un loc de muncă semnificativ	34,5	48,8	44,9	63,2	67,8	68,3
	n-a avut un loc de muncă semnificativ	65,5	51,2	55,1	36,8	32,2	31,7

Tabelul 8. Distribuția persoanelor care au părăsit sistemul educațional după nivelul de studii și categorii de vârstă

	superior	mediu de specialitate	gimnazial	liceal	profesional	primar sau fără școală primară
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
15-19 ani	0,0	0,8	18,4	6,1	8,0	20,8
20-24 ani	25,1	25,7	29,7	31,3	29,5	34,7
25-29 ani	46,1	34,1	29,8	30,6	31,8	28,3
30-34 ani	28,8	39,4	22,2	32,0	30,7	16,2

Tabelul 9. Distribuția persoanelor, a căror perioadă de tranziție a durat până la trei luni, după sexe, medii, durata perioadei de tranziție și categorii de vârstă

Durata perioadei de tranziție	Categorii de vârstă				
	Total	15-19 ani	20-24 ani	25-29 ani	30-34 ani
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Lucrau din timpul studiilor	6,6	5,1	5,0	8,2	6,2
Sub o lună	27,5	30,0	30,5	27,7	24,5
1 lună	24,4	20,7	20,5	27,1	25,0
2 luni	23,8	26,1	26,6	20,3	25,2
3 luni	17,7	18,1	17,4	16,7	19,0
Bărbați	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Lucrau din timpul studiilor	5,5	4,2	5,7	7,0	3,8
Sub o lună	31,3	35,3	33,6	30,2	29,8
1 lună	23,5	15,2	22,0	26,8	22,7
2 luni	23,8	35,0	27,4	19,5	23,2
3 luni	15,9	10,2	11,2	16,4	20,6
Femei	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Lucrau din timpul studiilor	7,7	6,5	4,1	9,5	8,7
Sub o lună	23,5	21,6	27,2	25,1	19,3
1 lună	25,3	29,3	18,8	27,3	27,4
2 luni	23,8	12,0	25,7	21,0	27,1
3 luni	19,6	30,6	24,2	17,0	17,5
Urban	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Lucrau din timpul studiilor	9,9	0,0	7,8	11,4	9,8
Sub o lună	22,8	29,0	24,4	24,6	19,2
1 lună	22,2	38,0	13,2	25,2	24,2
2 luni	25,9	33,0	36,3	21,2	24,3
3 luni	19,1	0,0	18,3	17,6	22,4
Rural	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Lucrau din timpul studiilor	3,5	5,7	2,7	4,2	2,7
Sub o lună	31,9	30,1	35,4	31,6	29,8
1 lună	26,3	18,9	26,2	29,4	25,8
2 luni	21,9	25,4	19,0	19,1	26,0
3 luni	16,4	20,0	16,7	15,7	15,7

Tabelul 10 . Distribuția persoanelor, a căror perioadă de tranziție a durat până la 3 luni, după sexe, medii, durata perioadei de tranziție și nivelul de studii

Durata perioadei de tranziție	Nivelul de studii			
	Total	Scăzut	Mediu	superior
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
Lucrau din timpul studiilor	6,6	1,0	3,8	16,0
Sub o lună	27,5	37,6	30,1	15,2
1 lună	24,4	27,7	24,3	21,8
2 luni	23,8	23,0	23,8	24,4
3 luni	17,7	10,7	18,0	22,6
Bărbați	100,0	100,0	100,0	100,0
Lucrau din timpul studiilor	5,5	1,1	2,9	15,0
Sub o lună	31,3	38,2	33,3	20,3
1 lună	23,5	25,2	23,7	21,2
2 luni	23,8	25,6	24,5	20,5
3 luni	15,9	9,9	15,5	22,9
Femei	100,0	100,0	100,0	100,0
Lucrau din timpul studiilor	7,7	0,8	4,6	16,8
Sub o lună	23,5	36,6	26,7	10,9
1 lună	25,3	31,6	25,0	22,3
2 luni	23,8	19,1	23,0	27,7
3 luni	19,6	12,0	20,6	22,4
Urban	100,0	100,0	100,0	100,0
Lucrau din timpul studiilor	9,9	0,0	3,5	18,0
Sub o lună	22,8	23,3	30,1	14,9
1 lună	22,2	27,6	21,5	22,4
2 luni	25,9	34,1	26,9	23,8
3 luni	19,1	15,0	17,9	20,9
Rural	100,0	100,0	100,0	100,0
Lucrau din timpul studiilor	3,5	1,1	4,0	8,8
Sub o lună	31,9	39,5	30,0	16,2
1 lună	26,3	27,7	26,8	19,7
2 luni	21,9	21,5	21,0	26,6
3 luni	16,4	10,2	18,1	28,6

%

Tabelul 11. Distribuția persoanelor, a căror perioadă de tranziție a durat mai mult de trei luni, după sexe, medii, durata perioadei de tranziție și categorii de vârstă

%

Durata perioadei de tranziție	Categorii de vârstă				
	total	15-19 ani	20-24 ani	25-29 ani	30-34 ani
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
3-12 luni	39,5	73,4	43,9	38,6	34,4
13-24 luni	22,3	11,0	24,8	22,2	21,9
25-36 luni	10,1	5,9	11,2	11,0	9,0
Mai mult de 36 luni	28,1	9,7	20,0	28,2	34,6
Bărbați	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
3-12 luni	36,5	64,3	39,8	36,6	31,2
13-24 luni	25,9	14,5	27,3	26,4	25,7
25-36 luni	10,9	4,2	13,3	11,2	9,9
Mai mult de 36 luni	26,6	16,9	19,7	25,8	33,2
Femei	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
3-12 luni	42,6	85,7	49,6	40,4	37,7
13-24 luni	18,5	6,1	21,6	18,5	18,1
25-36 luni	9,3	8,2	8,4	10,9	8,0
Mai mult de 36 luni	29,6	0,0	20,4	30,2	36,2
Urban	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
3-12 luni	42,4	84,3	54,1	40,3	37,1
13-24 luni	25,8	15,7	25,3	25,0	27,3
25-36 luni	8,3	0,0	6,5	10,1	7,6
Mai mult de 36 luni	23,6	0,0	14,0	24,6	28,0
Rural	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
3-12 luni	36,7	69,9	37,4	36,4	31,7
13-24 luni	18,9	9,4	24,5	18,4	16,5
25-36 luni	11,9	7,8	14,3	12,3	10,4
Mai mult de 36 luni	32,5	12,9	23,8	32,9	41,4

Tabelul 12. Distribuția persoanelor, a căror perioadă de tranziție a durat mai mult de 3 luni, după sexe, medii, durata perioadei de tranziție și nivelul de studii

%

Durata perioadei de tranziție	Nivelul de studii			
	total	scăzut	mediu	superior
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
3-12 luni	39,5	31,8	39,5	53,6
13-24 luni	22,3	18,4	24,6	22,2
25-36 luni	10,1	12,9	9,2	7,7
Mai mult de 36 luni	28,1	36,9	26,7	16,4
Bărbați	100,0	100,0	100,0	100,0
3-12 luni	36,5	34,7	34,0	49,8
13-24 luni	25,9	19,3	31,3	21,1
25-36 luni	10,9	9,7	12,3	8,9
Mai mult de 36 luni	26,6	36,4	22,4	20,1
Femei	100,0	100,0	100,0	100,0
3-12 luni	42,6	28,2	45,2	56,6
13-24 luni	18,5	17,3	17,5	23,0
25-36 luni	9,3	16,9	6,0	6,8
Mai mult de 36 luni	29,6	37,6	31,3	13,6
Urban	100,0	100,0	100,0	100,0
3-12 luni	42,4	25,9	40,6	56,2
13-24 luni	25,8	24,5	28,1	21,5
25-36 luni	8,3	13,3	7,0	8,1
Mai mult de 36 luni	23,6	36,3	24,3	14,1
Rural	100,0	100,0	100,0	100,0
3-12 luni	36,7	33,7	38,1	45,4
13-24 luni	18,9	16,3	20,5	24,2
25-36 luni	11,9	12,8	11,9	6,6
Mai mult de 36 luni	32,5	37,2	29,5	23,8

Tabelul 13. Distribuția persoanelor care avut un loc de muncă semnificativ după sexe, medii, nivel de studii și ocupații

		%								
	nivelul de studii	grupa de ocupații								
		gr.1	gr.2	gr.3	gr.4	gr.5	gr.6	gr.7	gr.8	gr.9
Total	superior	89,1	95,5	26,7	49,3	8,4	0,9	4,1	6,9	2,4
	mediu	8,2	4,5	72,2	40,0	72,2	28,0	80,4	78,1	41,6
	scăzut	2,7	0,0	1,1	10,7	19,4	71,0	15,5	15,0	55,9
Bărbați	superior	86,5	96,5	33,3	51,5	19,8	1,0	4,6	6,5	2,0
	mediu	11,1	3,5	65,2	27,3	63,7	28,8	80,0	79,6	39,9
	scăzut	2,4	0,0	1,5	21,2	16,5	70,2	15,4	13,9	58,1
Femei	superior	96,5	94,9	23,8	48,7	4,9	0,8	2,9	12,1	3,2
	mediu	0,0	5,1	75,4	43,4	74,8	27,0	81,2	58,8	44,7
	scăzut	3,5	0,0	0,9	7,9	20,3	72,2	15,9	29,1	52,1
Urban	superior	90,9	95,8	32,7	59,3	11,6	7,4	6,2	10,6	8,7
	mediu	7,0	4,2	67,1	33,5	74,6	47,9	84,5	73,8	60,2
	scăzut	2,1	0,0	0,3	7,2	13,7	44,7	9,3	15,5	31,1
Rural	superior	77,9	94,5	15,6	24,5	3,1	0,4	1,8	4,0	0,8
	mediu	15,7	5,5	81,9	56,0	68,4	26,3	76,1	81,3	36,6
	scăzut	6,4	0,0	2,5	19,5	28,5	73,3	22,1	14,6	62,6

Tabelul 14. Distribuția persoanelor care au încetat să lucreze la primul loc de muncă după sexe, medii și motivele plecării

	%				
	total	bărbați	femei	urban	rural
Câștiguri mici	25,7	30,9	19,5	26,7	24,7
Plecarea la lucru peste hotare	17,7	23,0	11,6	13,4	21,7
Responsabilități familiale	17,3	2,7	34,2	0,0	18,5
Angajarea la un loc de muncă mai avantajos	11,7	12,3	11,1	15,5	8,3
Desființarea unității, reducere de personal	11,1	11,9	10,2	10,6	11,6
Sfârșitul unei activități temporare	7,0	9,2	4,4	6,1	7,8
Alte motive	9,5	9,9	9,1	27,7	7,5

Tabelul 15. Distribuția persoanelor care au încetat să lucreze la primul loc de muncă după sexe, medii, motivele plecării și categorii de vârstă

%

motivele plecării	grupe de vârstă			
	15-19 ani	20-24 ani	25-29 ani	30-34 ani
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
Sfârșitul unei activități temporare	13,5	7,7	6,9	6,0
Responsabilități familiale	3,7	14,9	17,7	19,3
Angajarea la un loc de muncă mai avantajos	5,6	6,4	12,4	14,4
Condiții de muncă nefavorabile	12,4	3,3	3,3	1,9
Câștiguri mici	25,7	30,3	28,9	20,1
Boală, invaliditate	3,4	0,7	1,1	1,2
Desființarea unității, reducere de personal	4,5	7,1	8,1	16,7
Plecarea la lucru peste hotare	24,2	24,8	17,6	13,7
Alt motiv	6,9	4,7	4,0	6,7
Bărbați	100,0	100,0	100,0	100,0
Sfârșitul unei activități temporare	18,8	11,2	8,2	7,9
Responsabilități familiale	0,0	0,5	5,1	2,1
Angajarea la un loc de muncă mai avantajos	4,0	7,3	10,0	18,1
Condiții de muncă nefavorabile	11,6	2,7	2,2	1,5
Câștiguri mici	18,6	36,6	35,2	25,2
Boală, invaliditate	2,3	0,5	1,6	1,6
Desființarea unității, reducere de personal	4,1	5,5	10,4	17,7
Plecarea la lucru peste hotare	29,7	29,6	23,2	18,5
Alt motiv	10,9	6,0	4,1	7,4
Femei	100,0	100,0	100,0	100,0
Sfârșitul unei activități temporare	4,3	3,2	5,5	3,8
Responsabilități familiale	10,3	33,7	31,4	39,0
Angajarea la un loc de muncă mai avantajos	8,3	5,3	15,1	10,1
Condiții de muncă nefavorabile	13,8	4,0	4,5	2,3
Câștiguri mici	38,2	22,1	22,1	14,3
Boală, invaliditate	5,2	0,9	0,5	0,7
Desființarea unității, reducere de personal	5,4	9,2	5,6	15,6
Plecarea la lucru peste hotare	14,5	18,5	11,5	8,1
Alt motiv	0,0	3,1	3,8	6,0
Urban	100,0	100,0	100,0	100,0
Sfârșitul unei activități temporare	0,0	6,8	7,1	5,1
Responsabilități familiale	0,0	14,4	15,1	17,5
Angajarea la un loc de muncă mai avantajos	0,0	6,6	17,0	17,8
Condiții de muncă nefavorabile	35,4	3,4	3,7	3,3
Câștiguri mici	0,0	32,9	30,9	21,3
Boală, invaliditate	11,5	1,1	1,3	1,4
Desființarea unității, reducere de personal	15,2	13,3	7,3	12,6
Plecarea la lucru peste hotare	37,8	15,8	13,1	12,2
Alt motiv	0,0	5,7	4,6	8,9

Rural	100,0	100,0	100,0	100,0
Sfârșitul unei activități temporare	15,5	8,3	6,8	7,0
Responsabilități familiale	4,3	15,1	20,3	21,4
Angajarea la un loc de muncă mai avantajos	6,4	6,3	7,7	10,5
Condiții de muncă nefavorabile	9,0	3,2	2,9	0,4
Câștiguri mici	29,5	28,8	26,9	18,9
Boală, invaliditate	2,2	0,5	0,8	0,9
Desființarea unității, reducere de personal	3,0	3,4	9,0	21,3
Plecarea la lucru peste hotare	22,2	30,1	22,2	15,3
Alt motiv	8,0	4,2	3,3	4,3

Tabelul 16. Distribuția persoanelor care au încercat să inițieze o afacere proprie după sexe, medii, categorii de vârstă și nivel de studii

sexe, medii	categorii de vârstă				nivel de studii		
	15-19 ani	20-24 ani	25-29 ani	30-34 ani	scăzut	mediu	superior
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bărbați	52,4	66,1	71,2	72,6	86,8	64,1	72,6
Femei	47,6	33,9	28,7	27,4	13,2	35,9	27,4
Urban	52,4	56,4	73,0	73,9	50,6	66,8	84,0
Rural	47,6	43,6	27,0	26,1	49,4	33,2	16,0

Tabelul 17. Distribuția persoanelor ocupate după ocupația avută la primul loc de muncă și ocupația de la locul actual de muncă

ocupația avută la locul de muncă actual	ocupația avută la primul loc de muncă semnificativ								
	Gr.1	Gr.2	Gr.3	Gr.4	Gr.5	Gr.6	Gr.7	Gr.8	Gr.9
Gr.1	80,3	4,4	2,3	12,7	2,3	0,0	1,0	3,7	0,8
Gr.2	2,5	86,0	3,7	14,2	2,9	0,0	0,3	0,6	1,3
Gr.3	2,2	3,2	82,0	0,0	1,2	0,0	0,4	1,8	0,9
Gr.4	1,4	0,0	0,8	55,9	2,7	1,3	0,6	1,1	0,4
Gr.5	4,1	2,7	6,3	6,9	75,9	3,4	7,6	4,1	7,5
Gr.6	0,0	0,3	0,6	2,0	2,6	75,3	5,9	7,9	9,2
Gr.7	5,1	2,3	2,3	0,0	4,5	5,0	70,9	5,5	7,5
Gr.8	0,0	0,0	0,6	1,9	2,5	0,0	2,8	63,2	3,3
Gr.9	4,4	1,2	1,4	6,3	5,5	15,0	10,4	12,0	69,1

Tabelul 18. Distribuția persoanelor care au încetat să lucreze la primul loc de muncă semnificativ după sexe, medii și durata aflării la acel loc de muncă

durata aflării la primul loc de muncă	total	sexe		medii	
		bărbați	femei	urban	rural
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1-6 luni	17,0	17,9	16,0	14,0	19,8
7-12 luni	15,6	16,4	14,7	17,1	14,3
13-24 luni	22,8	20,9	25,0	22,5	23,0
25-36 luni	14,4	13,1	16,0	14,7	14,2
36 luni și mai mult	30,1	31,7	28,3	31,7	28,7